

tekstila, a koji u slučaju potrebe zame-
njuju mreže, čerence i druge alate.

Drugo poglavlje daje nam prikaz hvatanja riba zagrađivanjem vodenih tokova, odvođenjem ribe u njih, ispuštanjem vode, saterivanjem ribe u posebne ograde i uterivanjem u klopke iz kojih riba može teško da izađe, pri čemu se često koriste i pletene vrške. Svi ovi načini hvatanja riba iako veoma arhaični, i danas su prisutni u ovoj privrednoj grani, ne samo u Slovačkoj, već su poznati i van njenih granica.

U trećem odeljku obrađeni su pleteni ribarski alati od pruća, metalne žice i biljnih vlakana. Kao najstarija i najprimitivnija sprava pominje se "val", izrađen od pruća, a koji kao spravu za hvatanje riba u Slovačkoj pominju već polovinom 13. veka. Ribarenje pomoću vala je jedan od najstarijih stupnjeva u razvoju ribolova ne samo u okvirima Slovačke već i kod drugih slovenskih naroda, a pripada ribolovnom inventaru i drugih naroda sveta. Zatim autor obrađuje koševce za hvatanje riba poklapanjem, lese pletene od pruća, različite vrste klopki za ribu, zvane "vrša", pletene od pruća, metalne žice i konca i daje mnoge varijante koje se koriste na ribolovnim vodama u Slovačkoj.

Četvrto poglavlje obrađuje udičarski ribarski alat, koji takođe pripada arhaičnom ribarskom alatu praistorijskih vremena. Autor pored datog istorijskog razvoja ovog alata prikazuje sve načine montiranja, od rada sa pojedinačnim udicama do povezivanja udica u nizu, njihove nazive, upotrebu, a što je popraćeno i ilustracijama-crtežima.

U veoma opširnom petom poglavlju obrađeni su alati kojima se nabada riba u vodi. Autor je prikazao mnogobrojne varijante ovog alata od najstarijih napravljenih od drveta, do višekrakah metalnih osti. Pored alata "ost" autor se pozabavio i drugim nekonvencionalnim spravama za nabadanje riba u vodi, kao što su razne kuhinjske viljuške, vile i drugo. Hvatanje riba ostima bilo je veoma rasprostranjeno u bistrim vodama Slova-

čke.

U šestom najopširnijem poglavlju obrađene su mreže. Tu su prikazane različite vrste čerenaca, čiji okvir čine drvene ukrštene obluke, ili obluke savijene u polukrug između kojih je razapeta mreža; mreža koja se baca iz čamca zvana "hádzačka" [sačma], a služi izrazito za individualni ribolov; velika trostruka "plavačka" mreža, kod nas poznata kao setka ili trogubica. Zatim, dat je opis i način upotrebe mreža zvane "paška" [kod nas poznata kao mreža zagažnja], kao i mreže "nevod", "vlak" i druge čiji su neki nazivi bili poznati već i Starim Slovenima. Autor je u ovom odeljku obradio i rad sa mrežama na zaleđenim rekama zimi.

Sedmi odeljak posvećen je ribarenju pomoću hajke ribara, kada učestvuju veći broj ljudi.

Osmo poglavlje obrađuje pomoćne ribarske sprave, među kojima najznačajnije mesto zauzima čamac, bez koga se ne može zamisliti ribarenje. Na slovačkim vodama poznat je čamac izduben iz jednog stabla zvani "čln", kao stariji, i "lotka", kao noviji. Lotka se izrađuje od piljenih dasaka. U pomoćni ribarski alat ubraja se i "lopatka" od drveta [kod nas poznata pod nazivom "ispolac", bez koga ni jedan ribar ne seda u čamac, a obavezan inventar uz čamac je i veslo.

Posebno poglavlje [IX] posvećeno je čikarenju, tj, hvatanju čikova, čija je tradicija bila veoma rasprostranjena u istočnim, zapadnim i južnim barovitim predelima Slovačke.

Deseto poglavlje obuhvata transport, čuvanje žive ribe, konzerviranje i upotrebu.

Na kraju knjige autor je u XI poglavlju obradio ribarski folklor koji po autoru nije dovoljno bogat a niti dovoljno ispitano, iako veoma zanimljiv, i analogan folkloru mnogih slovenskih naroda što ukazuje na njegovu dublju starinu.

Delo Jana Mjartana popraćeno je naučnim aparatom, date su napomene i izvori, kao i literatura kojom se autor slu-

